

Odpovědní zásilka
cenu hradí adresát

Arnika
Centrum pro podporu občanů

Chlumova 17

Praha 3

130 00

KONTAKT NA ODESÍLATELE:

Jméno:

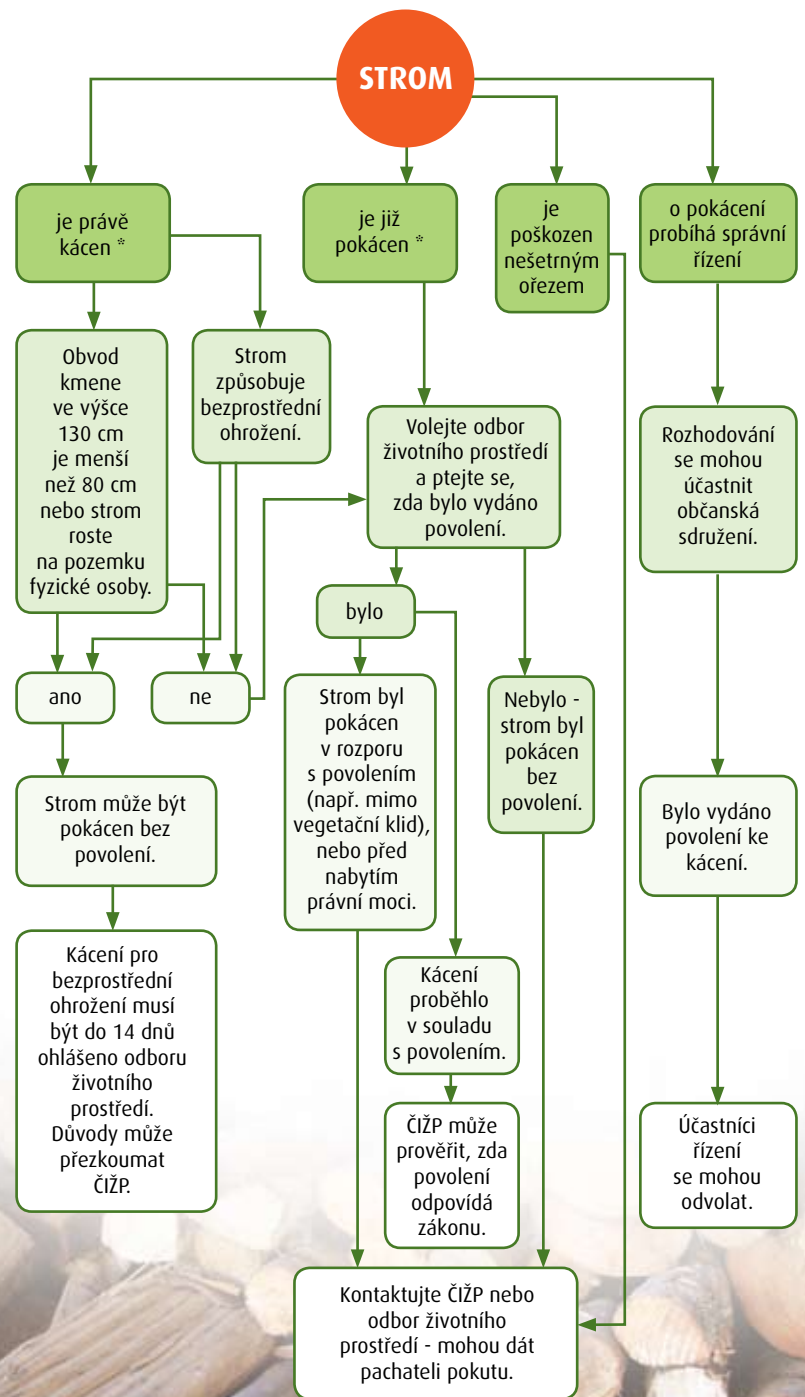
Adresa:

Telefon:

e-mail:

podpis:

chci dostávat aktuální zprávy Arniky e-mailem

Kolik stromů je v Praze?

Pětinu rozlohy Prahy tvoří přírodní parky, desetinu lesy a další 4 % zvláště chráněná území. V uličních stromořadích roste 26 tisíc stromů. Zatímco o zeleň, která je v přímé péči magistrátního odboru životního prostředí, je dobře postaráno, pro ostatní to vždy neplatí. Část stromů a parků patří městským částem nebo soukromníkům. Souhrnná evidence zeleně se od roku 1995 neprovádí a nelze tak zjistit, kolik stromů se kácí a kolik sází.

Ze statistiky vyplývá, že v Praze dlouhodobě ubývá zemědělské půdy a na její úkor stoupá podíl zastavěné krajiny. Rozloha lesů je prakticky na stejné úrovni jako v roce 1990. Statistika ovšem nezohledňuje neevidovanou zeleň, která podléhá stavebnímu boomu jako první. Z celkové rozlohy Prahy tvoří 36 %, tedy více než třetinu, tzv. ostatní plochy. Toto číslo zahrnuje jak staveniště a brownfieldy, tak právě i zeleň, jejíž úbytky nikdo nesleduje.

V Praze roste více než sto památných stromů, a to převážně dubů letních a lip. Stromem s největším obvodem kmene (670 cm) je platan javorolistý vysoký 32 metry, který roste v zahradě Velkopřevorského paláce.

Sdružení Arnika se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, omezováním znečištění životního prostředí toxickými látkami a podporou účasti veřejnosti v rozhodování. Posláním Arniky je zlepšení stavu životního prostředí, jeho obrana před znečišťováním, ochrana a obnova přírodních hodnot na území České republiky, ale i v evropském kontextu. Arnika je celostátní organizací s řadou místních poboček.

Centrum pro podporu občanů poskytuje od roku 1996 občanským sdružením, obcím i jednotlivcům poradenství, které přesahuje klasické právní rady. Zásadní rozhodnutí, která ovlivňují budoucnost měst a obcí, mnohdy vznikají za zdi úřadů. Usilujeme o dodržování zákonů. Prosazujeme právo občanů na informace a účast veřejnosti v rozhodování o životním prostředí.

Kampaň **Zachraňme stromy!** si klade za cíl bránit bezdůvodnému kácení dřevin v Praze, a také úbytku zelených ploch kvůli komerční výstavbě. Spolupracujeme s desítkami občanských sdružení a podporujeme jejich úsilí, vydáváme publikace a pořádáme semináře. Navrhujeme změny zákonů, které by zpřísnily ochranu stromů. Sledujeme změny územního plánu Prahy, které často vedou k úbytkům zelených ploch.

Arnika – Centrum pro podporu občanů

Chlumova 17, 130 00 Praha 3
telefon + fax: 222 781 471
e-mail: cepo@arnika.org
www.cepo.arnika.org

Kampaň na ochranu stromů a zeleně podpořil grant Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti a Ministerstvo životního prostředí ČR. Dárci neodpovídají za obsah tiskovin.

**Kácení stromů v Praze
a jak mu zabránit**

**Hledáte účinné klimatizační zařízení?
Potřebujete filtr proti prašnosti?
Sháníte osvěžovač vzduchu?**

To vše můžete mít v jednom – a navíc zcela zdarma a bez nároků na provoz.
Stačí v létě zalévat a chránit proti pokácení...

**Pokácet strom motorovou pilou trvá několik minut.
Je snadné přitom nepomyslet, jak dlouho trvalo, než vyrostl
a jak dlouho bude trvat, než za něj vyroste náhrada.
Zbytečnému kácení stromů přitom můžeme často zabránit.**

Co dělat, když se někdo chystá kácet živý strom?

Ve většině případů musí ke kácení dřevin rostoucích mimo les vydat povolení odbor životního prostředí úřadu příslušné městské části. O povolení ke kácení může požádat pouze vlastník pozemku nebo jeho nájemce se souhlasem vlastníka.

Povolení lze vydat pouze ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Úřad musí vždy zkoumat, zda zájem vlastníka strom pokácet převažuje nad veřejným zájmem na ochraně stromu. Kácení na místě staveb lze povolit až po vydání územního rozhodnutí. Úřad musí každé povolení zdůvodnit.

Řízení o povolení ke kácení dřevin se mohou na základě § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, účastnit občanská sdružení, pokud splní podmínky v tomto zákoně uvedené. Podle správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) se řízení mohou účastnit také další dotčené osoby, zejména vlastníci nemovitostí v blízkosti místa, kde se má kácet. Úřady ale tyto majitele neobesílají – jediným dobře informovaným účastníkem tak často bývá pouze občanské sdružení.

Vydané povolení i podklady (např. dendrologický posudek), si můžete na úřadě vyžádat podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

Nejste-li si jisti zdůvodněním kácení a chcete získat nezávislý posudek, obraťte se na specializovanou firmu nebo na Agenturu ochrany přírody a krajiny (Nuselská 39, Praha 4, tel. 241 082 219, e-mail: aopkcr@nature.cz, www.ochranaprirody.cz).

Kdo vlastní stromy?

Pokud nejsou stromy v soukromém vlastnictví, patří nejčastěji hlavnímu městu Praha. V takovém případě o ně zpravidla pečuje Technická správa komunikací. V dalších případech svěruje hlavní město zeleň jednotlivým městským částem, které pak vystupují v roli vlastníka a najímají si na její údržbu zahradnické firmy.

Přímo ve správě odboru ochrany prostředí pražského magistrátu je nejcennější zeleň. Patří sem např. Stromovka, komplex zahrad vrchu Petřina, Letenské sady, park na Vítkově, Hradčanské náměstí a Vrtbovská zahrada.

Na území Prahy je necelých 5 tisíc hektarů lesa. Zhruba polovinu této rozlohy obhospodařují Lesy hl. m. Prahy (například Oborů Hvězda, Divokou Šárku, Kunraticko-Michelský les atd.). Zbytek patří Lesům ČR nebo soukromým vlastníkům.

Kdy lze kácet bez povolení?

Bez povolení lze kácet pouze ve výjimečných případech, které specifikuje zákon (zejména pokud stromy viditelně a bezprostředně ohrožují život nebo majetek). Bez povolení se mohou kácet také stromy na pozemcích fyzických osob, pokud je obvod jejich kmene (měřený ve výšce 130 cm nad zemí) menší než 80 cm nebo souvislé keřové porosty s menší rozlohou než 40 m².

Při kácení z pěšebních a zdravotních důvodů (zejména u ovocných stromů či zelených plotů) je majitel povinen takový zásah přinejmenším oznámit příslušnému úřadu (15 dní předem). Zcela odlišná pravidla platí pro kácení v lesích (platí zde lesní zákon) – kácet lze bez povolení, pouze na základě lesního hospodářského plánu či osnovy. Lesy ve vlastnictví hl. m. Prahy jsou součástí ekologického systému hospodaření FSC, a nesmí v nich proto probíhat holosečná těžba.

Někdo ničí zeleň, například dřeviny v parku?

Zákon č. 114/1992 Sb. (§ 7 odst. 1) chrání dřeviny také před poškozováním a ničením. Je-li nutné okamžitě zabránit kácení či poškozování stromů (jedná-li se o vandalismus nebo kácí-li se bez povolení), volejte Policii České republiky na číslo 158 nebo Městskou policii na číslo 156 (jedná se nejspíše o přestupek či jiný správní delikt) a Českou inspekci životního prostředí, která je oprávněna tuto činnost zakázat.

V ostatních případech (např. když zeleň poškozují při provádění výkopů, když došlo k nevhodné úpravě stromu apod.) se obraťte na příslušný odbor životního prostředí nebo na Českou inspekci životního prostředí.

Povolené kácení by mělo probíhat v době vegetačního klidu (nehrozí-li bezprostřední ohrožení) a v době, kdy na stromě nejsou obsazena ptáčí hnízda.

Inspekci můžete žádat o přešetření, zda bylo již provedené kácení v souladu se zákonem. Inspekce má pravomoc udělit za porušení zákona pokutu (fyzickým osobám až 20 tisíc korun) a může také další nepřijatelné zásahy do zeleně zakázat. Následné porušení tohoto zákazu je možné trestat u právnických osob a podnikatelů až dvoumilionovou pokutou (u fyzických osob až do 100 tisíc).

Je veřejná zeleň zanedbaná?

Pokud je zeleň dlouhodobě zanedbávaná, např. chybí ohrazení rabátek kolem stromů nebo ochrana kmenů před parkujícími auty, stromy trpí suchem, mladé stromky nikdo neupravuje apod., obraťte se na Českou inspekci životního prostředí. Povinností vlastníků je pečovat o stromy a pokud ji neplní, může Inspekce nařídit nápravu.

Městské části mohou na ošetření starších dřevin získat dotace z různých fondů. Program péče o krajinu přispívá na ochranu památných stromů, z Operačního programu životní prostředí je možné zaplatit ošetření například zeleně na hřbitovech nebo v alejích. Podrobnější informace podává Agentura ochrany přírody a krajiny.

Jste svědky kácení, ničení nebo zanedbávání dřevin?

Obraťte se na oblastní inspektorát České inspekce životního prostředí pro Prahu (Wolkerova 11/40, Praha 6, tel. 233 066 601, e-mail: op@ph.cizp.cz, www.cizp.cz) nebo volejte na bezplatnou linku pro podněty veřejnosti 800 011 011.

Pokud dochází k poškozování magistrátní zeleně, upozorněte také Magistrát hlavního města Praha – odbor ochrany prostředí, Jungmannova 35/29, Praha 1, tel. 236 004 246, Josef.Pavlik@cityofprague.cz.

Kontakt na jednotlivé odbory životního prostředí hledejte v adresářích příslušných úřadů městských částí.

Podrobné informace o zeleni v Praze: <http://envis.praha-mesto.cz>

„Souhlasím s názorem Václava Havla, že Praha nemá žádný future systems a že výstavba bují jako rakovina. První oběti těchto zhoubných novotvarů je zeleň. Braňme se rakovině města. Jde o náš život.“
Petr Vacek, herec divadla Ypsilon

„Můžeme hovořit o časované bombě. V důsledku znečištění ovzduší budeme za pár desítek let svědky zdravotních problémů velké části populace. Dnešní novorozenci mohou mít ve středním věku například zvýšený výskyt nemocí kardiovaskulárního systému, zvýšenou nemocnost dýchacích cest, u dětí se projeví narušením imunity. Funkce zeleně pro zdravotní stav populace a kvalitu prostředí je v městských aglomeracích velmi významná.“
MUDr. Radim Šrám, DrSc.,
Ústav experimentální medicíny AV ČR

„Nejde jen o kácení stromů, ale o zásahy do městské zeleně vůbec. Každý zákrok by měl být předem konzultován s veřejností. Dnes je role veřejnosti podceňována, jednotlivé zásahy nikdo nevysvětluje, a to je špatně. Také v územním plánu je třeba pamatovat na proporce mezi zastavěnými plochami a zelení. Pokud už se nějaká zeleň likviduje, tak by se měla adekvátně nahradit. Celková plocha zeleně by se neměla zmenšovat.“
RNDr. Václav Větvicka,
dlouholetý ředitel pražské botanické zahrady

Potřebujete podrobnější informace nebo naši přímou pomoc? Navštivte www.stromy.arnika.org

Praha - město pro život - petice za záchranu stromů a zelených ploch

Adresáti: Ministru a ministerstvu životního prostředí, primátoru Prahy, hlavnímu městu Praha, magistrátu a zastupitelům, starostům a zastupitelstvům městských částí, České inspekci životního prostředí

Magickou krásu stověžaté matky měst nepůsobí jen historické památky. Charakter Prahy utváří stejnou měrou i vltavské údolí, zelený svah Petřina, Stromovka, parky a stromořadí. Bez zeleně by Praha byla zcela jiným městem.

Kvůli enormnímu provozu aut dýcháme v Praze stejně špinavý vzduch, jaké má průmyslové Ostravsko. Stovky tisíc lidí kvůli tomu trpí zdravotními problémy, ohroženy jsou zejména děti. Zeleň dokáže znečištění ovzduší zčásti kompenzovat. Mimo vytváření kyslíku, zachycování prachu a mikroorganismů stromy navíc zmírňují letní žár v ulicích a pohlcují hluk.

S obavami sledujeme úbytek zeleně, k němuž dochází. Mnohde se kácení zdravé zeleně a zelené plochy ustupují výstavbě. Parků na rozdíl od parkovišť nepřibývá, výsadba stromů v hustě zastavěných oblastech města chybí. Zahušťování zástavby a nárůst dopravy může ještě zhoršit nový územní plán.

Chceme, aby Praha byla zdravým a zeleným městem. Žádáme proto představitele hlavního města, městských částí i zodpovědných úřadů, aby:

- 1) Zachovali v novém územním plánu prostor pro zeleň** a zelené plochy. Všechny pozemky města nelze rozprodat a zastavět budovami.
- 2) Zabezpečili informování občanů** o plánovaném kácení na internetu a přímo v daném v místě. Občané mají právo vědět o zásazích do životního prostředí.
- 3) Zpracovali inventarizaci zeleně**, která se provedla naposledy v roce 1995. Bude jasno v tom, co se stalo se zelení za posledních deset let.
- 4) Neschvalovali plošné myšlenky.** S kácením lze souhlasit pouze u nemocných stromů. Vždy by měl být zpracován nezávislý posudek a vyčíslena ekologická újma.
- 5) Nařizovali důsledně náhradní výsadbu** za vykáčené dřeviny, i péči o nové stromy a keře. Výsadba musí kompenzovat újmu na životním prostředí obyvatel dané lokality.

Tato petice vznikla v Praze na Den stromů, 20. října 2008

Petiční výbor:
MUDr. Radim Šrám, DrSc., předseda komise pro životní prostředí Akademie věd ČR
RNDr. Václav Větvicka, dlouholetý ředitel pražské Botanické zahrady PIF UK
Petr Vacek, herec pražského divadla Ypsilon
Martin Skalský, sdružení Arnika,
bytem v Praze 6, Vilímovská 611/29, oprávněný jednat jménem petičního výboru

Praha – město pro život, petice za záchranu stromů a zelených ploch

My, níže podepsaní, souhlasíme s textem uvedené petice z 20. října 2008
*) Zaškrtnutím políčka vyjadřují zájem o zaslání informací o průběhu kampaně.

č.	Jméno a příjmení	Adresa (ulice a město)	Podpis	Info*
1				
2				
3				

STROM

- Vzrostlý strom **vyrobí tolik kyslíku**, že pokryje potřebu dýchání nejméně deseti lidí.
- Hektar stromového porostu odebere z atmosféry ročně **33 tun prachu** a plynů.
- Průměrný strom spotřebuje za život na **24 milionů m³ oxidu uhličitého**, skleníkového plynu způsobujícího změny klimatu.
- Pásky husté zeleně **snížují hladinu hluku** až o 1 decibel na každý metr šířky porostu.
- Stromy **přispívají k tepelným úsporám budov** – v létě omezují potřebu klimatizace až o 30 %. V zimě chrání před větrem, což snižuje nutnost vytápění o 20 až 50 %.
- Některé druhy stromů uvolňují přírodní antibiotika, tzv. fytoncidy, které **hubí nebezpečné choroboplodné zárodky**.
- Kořeny stromů **zpevňují půdu** a zabraňují rychlému odtoku srážek a vzniku povodní.
- V městském prostředí je většina ploch zalitých asfaltem nebo betonem a ostrůvky zeleně jsou tak jediným místem, kde se **voda může vracet zpět do půdy**.
- Úřad pro lesy v americkém státě Kalifornie spočítal, že strom žijící **50 let poskytne lidem služby** v přepočtené finanční hodnotě 7 až 8 milionů korun – zcela zdarma.